2025/2434

29.12.2025 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2025/2434 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 26 ноември 2025 година

относно Европейската агенция за морска безопасност и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1406/2002

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 100, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([2]),

като имат предвид, че:

(1) Съюзът прие широк спектър от законодателни мерки с цел повишаване на морската безопасност и морската сигурност, насърчаване на устойчивостта, включително чрез предотвратяване на замърсяването и декарбонизацията на корабоплаването, както и с цел улесняване на обмена на информация и цифровизацията на морския сектор. С оглед на ефективността, тези законодателни мерки следва да бъдат прилагани правилно и по един и същи начин навсякъде в Съюза, за да се осигурят еднакви условия на конкуренция, да се намали нарушаването на конкуренцията, произтичащо от икономическите предимства, от които се възползват корабите, които не отговарят на изискванията, и да се възнаградят качествените оператори на морски превози.

(2) За постигането на тези цели е необходима значителна техническа работа, ръководена от специализиран орган. Поради тази причина, като част от мерките, посочени в съобщението на Комисията от 6 декември 2000 г. за втори пакет мерки на Общността относно морската безопасност във връзка с потъването на нефтения танкер „Erika“ беше необходимо в рамките на съществуващата институционална рамка и при зачитане на отговорностите и правата на държавите членки като държави на знамето, пристанищни държави и крайбрежни държави да се създаде европейска агенция с цел осигуряване на високо, уеднаквено и ефективно равнище на морска безопасност и предотвратяване на замърсяване, причинено от кораби.

(3) Европейската агенция за морска безопасност (наричана по-нататък „Агенцията“) беше създадена с Регламент (ЕО) № 1406/2002 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) с цел да подпомага Комисията и държавите членки при ефективното прилагане на законодателството в областта на морската безопасност и предотвратяването на замърсяването на равнището на Съюза чрез подходящи посещения в държавите членки за мониторинг на съответното законодателство и, по искане на държавите членки, с тяхното съгласие и в съответствие с техните нужди, осигуряване на обучение и изграждане на капацитет.

(4) След създаването на Агенцията през 2002 г. законодателството на Съюза в областта на морската безопасност, морската сигурност, устойчивостта, предотвратяването на замърсяването се разшири значително, което доведе до пет изменения на мандата на Агенцията.

([1]) ОВ C, C/2023/873, 8.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/873/oj.

([2]) Позиция на Европейския парламент от 12 март 2024 г. (ОВ C, C/2025/1026, 27.2.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1026/oj) и позиция на Съвета на първо четене от 13 октомври 2025 г. (все още не е публикувана в Официален вестник). Позиция на Европейския парламент от 13 ноември 2025 г. (все още не е публикувана в Официален вестник).

([3]) Регламент (ЕО) № 1406/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2002 г. за създаване на Европейска агенция за морска безопасност (ОВ L 208, 5.8.2002 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1406/oj).

(5) От 2013 г. Агенцията продължи да разширява значително своите задачи чрез активиране на съответните спомагателни задачи, предвидени в член 2а от Регламент (ЕО) № 1406/2002, и чрез искания за техническа помощ от Комисията и държавите членки, особено в областта на декарбонизацията и цифровизацията на морския сектор. Освен това измененията на директиви 2005/35/ЕО ([4]), 2009/16/ЕО ([5]), 2009/18/ЕО ([6]) и 2009/21/ЕО ([7]) на Европейския парламент и на Съвета оказват пряко въздействие върху задачите на Агенцията. В посочените директиви се предвижда по-специално изпълнението на задачите на Агенцията, свързани със замърсяването от кораби, режима на държавен пристанищен контрол на равнището на Съюза, дейностите на държавите членки по отношение на разследванията на морски произшествия във водите на Съюза и задълженията на държавите членки като държави на знамето.

(6) Освен това управлението на Агенцията трябва да бъде приведено в съответствие с Съвместното изявление на Европейския парламент, Съвета на ЕС и Европейската комисия от 2012 г. относно децентрализираните агенции („Съвместно изявление и общ подход“) и Делегиран регламент (ЕС) 2019/715 на Комисията ([8]).

(7) Поради значителния брой промени е целесъобразно Регламент (ЕО) № 1406/2002 да бъде отменен и заменен с нов законодателен акт.

(8) Първоначално Агенцията беше създадена с цел да допринесе за установяването на високо равнище на морска безопасност в целия Съюз, като същевременно подпомага предотвратяването на замърсяването от кораби, а по-късно и от инсталации за нефт и природен газ. Тези цели бяха допълнително укрепени с добавянето на насърчаването на морската сигурност, но съсредоточаването на вниманието на Агенцията през последните години беше върху подкрепата на регулаторните промени в областта на декарбонизацията и цифровизацията на корабоплаването. Следователно е подходящо тези области да бъдат включени към общите цели на Агенцията, което ще ѝ даде възможност да допринесе за постигането на целите на екологичния и цифровия преход на сектора. Решаващата роля на Агенцията в осигуряването на картина на морската осведоменост чрез спътникови изображения и използването на дистанционно управляеми летателни системи също обосновава добавянето на съответна обща цел за Агенцията.

(9) Тези цели определят областите, в които Агенцията следва да оказва на Комисията и държавите членки техническа и оперативна помощ с цел изпълнение на политиките на Съюза в морската област.

(10) За да се постигнат успешно тези цели е уместно Агенцията да изпълнява конкретни задачи в областта на морската безопасност, устойчивостта на околната среда, декарбонизацията на морския сектор, морската сигурност и киберсигурността, морското наблюдение и морските кризи, насърчаването на цифровизацията и улесняването на обмена на данни в морската област. За да се съсредоточи върху конкретни предизвикателства и да осигури разходната ефективност на задачите, изпълнявани от Агенцията, управителният съвет на Агенцията (наричан по-нататък „управителният съвет“) следва да има право да отдава приоритет на някои задачи и дейности в годишното и многогодишното планиране на Агенцията.

(11) В допълнение към конкретните задачи по искане на Комисията или на държавите членки Агенцията следва да предоставя хоризонтална техническа помощ за изпълнението на всички задачи, които попадат в обхвата на нейната компетентност и цели, и които произтичат от бъдещите нужди и промени на равнището на Съюза. Когато решава дали да включи такива допълнителни задачи в единния програмен документ на Агенцията като част от нейната годишна или многогодишна работна програма, управителният съвет следва да вземе предвид наличните човешки и финансови ресурси. Това се налага, за да се гарантира, че при необходимост може да се даде приоритет на определени задачи, които представляват основната част от дейността на Агенцията.

([4]) Директива 2005/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно прилагането на международни стандарти в областта на замърсяването от кораби и относно въвеждането на административни санкции за нарушения, свързани със замърсяване (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/35/oj).

([5]) Директива 2009/16/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно държавния пристанищен контрол (ОВ L 131, 28.5.2009 г., стр. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/16/oj).

([6]) Директива 2009/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за определяне на основните принципи, които уреждат разследването на произшествия в областта на морския транспорт, и за изменение на Директива 1999/35/ЕО на Съвета и Директива 2002/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 131, 28.5.2009 г., стр. 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/18/oj).

([7]) Директива 2009/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно държавния пристанищен контрол (ОВ L 131, 28.5.2009 г., стр. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/21/oj).

([8]) Делегиран регламент (ЕС) 2019/715 на Комисията от 18 декември 2018 г. относно рамковия финансов регламент за органите, създадени по силата на ДФЕС и Договора за Евратом и посочени в член 70 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 122, 10.5.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

(12) Агенцията разполага с водещи технически познания в областите на своята компетентност и поради това следва да предоставя дейности за обучение и изграждане на капацитет на държавите членки по тяхно искане, с тяхното съгласие и в съответствие с техните нужди, и да използва най-съвременни технологични средства при провеждане на тези дейности за обучение и изграждане на капацитет.

(13) Тези технически експертни познания на Агенцията следва да бъдат допълнително развивани чрез провеждане на изследвания в областта на морското дело и принос в съответните дейности на Съюза в тази област. В тясно сътрудничество с управителния съвет Агенцията следва да допринася чрез проактивен подход за постигането на целите за повишаване на морската безопасност, морската сигурност, декарбонизацията на корабоплаването и предотвратяването на замърсяване, причинено от кораби. Във връзка с това Агенцията би могла да предлага на Комисията съответни необвързващи насоки, препоръки или наръчници, които да подпомагат Комисията, държавите членки или морския сектор за постигането на тези цели.

(14) По отношение на морската безопасност Агенцията следва да разработи проактивен подход за определяне на рисковете и предизвикателствата пред безопасността. Въз основа на това Агенцията следва да представя на Комисията доклад за напредъка в областта на морската безопасност на всеки три години. Освен това Агенцията следва да продължи да подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на съответните правни актове на Съюза, особено в областта на задълженията на държавата на знамето и пристанищната държава, разследването на морската безопасност, безопасността на пътническите кораби, признатите организации, както е определено в член 2, буква д) от Регламент (ЕО) № 391/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([9]) (наричани по-нататък „признати организации“) и морското оборудване. Като отчита променящия се характер на морската безопасност, след предварително одобрение от управителния съвет, Агенцията би могла да подпомага Комисията и държавите членки в нововъзникващи области, свързани с морската безопасност, без да се засягат компетентностите на държавите членки в тези области. Важно е също да се събират допълнителни статистически данни относно обучението и освидетелстването на моряците и, по искане на управителния съвет, относно прилагането на съответните международни конвенции за условията на труд и живот на моряците на борда на кораба, включително, когато е целесъобразно, Морската трудова конвенция, 2006 (МТК от 2006 г.), с цел да се допринесе за повишаването на привлекателността на морските професии и да се разработят подходящи стратегически отговори за наемането и задържането на работа на моряците. Следва да се обърне специално внимание на вече извършената от съответните международни организации работа, за да се избегне дублиране.

(15) След последното съществено изменение на Регламент (ЕО) № 1406/2002 през 2013 г. в морския сектор имаше съществени законодателни промени по отношение на устойчивостта, като например предотвратяване и реагиране при замърсяване, опазване на околната среда и декарбонизация. В допълнение към задачите, които мандатът на Агенцията обхващаше досега, като например предотвратяването на замърсяването от кораби и инсталации за нефт и природен газ, главно чрез функционирането на CleanSeaNet, установена съгласно Директива 2005/35/ЕО, Агенцията следва да продължи да подпомага Комисията при изпълнението на Директива (ЕС) 2019/883 на Европейския парламент и на Съвета ([10]). Тази задача следва да бъде отразена в актуализирания ѝ мандат. Освен това е налице по-голяма необходимост Агенцията да продължи да подпомага изпълнението на свързаните с корабоплаването елементи на директиви 2008/56/ЕО ([11]) и (ЕС) 2016/802 ([12]) на Европейския парламент и на Съвета. Агенцията следва да представя доклад за постигнатия напредък при прилагането на тези директиви на всеки три години. Като отчита променящия се характер на морския сектор, Агенцията би могла, след предварително одобрение от управителния съвет, да подпомага Комисията и държавите членки в нововъзникващи области, свързани с опазването на околната среда и замърсяването на въздуха, без да се засягат компетентностите на държавите членки в тези области.

([9]) Регламент (ЕО) № 391/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно общи правила и стандарти за организациите за проверка и преглед на кораби (ОВ L 131, 28.5.2009 г., стр. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/391/oj).

([10]) Директива (ЕС) 2019/883 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно пристанищните приемни съоръжения за предаване на отпадъци от кораби, за изменение на Директива 2010/65/ЕС и за отмяна на Директива 2000/59/ЕО (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 116, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/883/oj).

([11]) Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда, (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([12]) Директива (ЕС) 2016/802 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно намаляването на съдържанието на сяра в определени течни горива (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/802/oj).

(16) В рамките на помощта, оказвана от Агенцията на Комисията и държавите членки при изпълнението на Директива № 2008/56/ЕО, когато е целесъобразно Агенцията следва да извършва допълнителни изследвания по въпроси, свързани с постигането на добро екологично състояние на морските води, разсипването на пластмасови гранули и подводния излъчван шум.

(17) В областта на декарбонизацията на сектора на корабоплаването се полагат усилия за ограничаване на емисиите от морския транспорт в световен мащаб чрез Международната морска организация (ИМО), които следва да бъдат насърчавани, включително бързото прилагане на преработената стратегия на ИМО за намаляване на емисиите на парникови газове от корабите, приета през 2023 г. На равнището на Съюза е разработен набор от политики и правни актове в подкрепа на декарбонизацията и по-нататъшното насърчаване на устойчивостта на морския сектор, като те са отразени по-специално в Европейския зелен пакт, който се съдържа в съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., в Стратегията за устойчива и интелигентна мобилност — подготвяне на европейския транспорт за бъдещето, която се съдържа в съобщението на Комисията от 9 декември 2020 г., в законодателния пакет, който се съдържа в съобщението на Комисията от 14 юли 2021 г., озаглавен „Подготвени за цел 55“ („Fit for 55“): постигане на целта на „ЕС в областта на климата до 2030 г. по пътя към неутралност по отношение на климата“ и в плана за действие на ЕС за нулево замърсяване, който се съдържа в съобщение на Комисията от 12 май 2021 г., озаглавено „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“. В резултат на това необходимостта от намаляване на емисиите на парникови газове от морския сектор следва да бъде отразена в мандата на Агенцията.

(18) Във връзка с това, въпреки че Агенцията следва да продължи да подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на Регламент (ЕС) 2015/757 на Европейския парламент и на Съвета ([13]), тя следва да продължи да подпомага изпълнението на новите регулаторни мерки за декарбонизация на сектора на корабоплаването, произтичащи от пакета от законодателни актове „Подготвени за цел 55“, като например Регламент (ЕС) 2023/1805 на Европейския парламент и на Съвета ([14]) и свързаните с корабоплаването елементи на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([15]). Това подпомагане включва мониторинг и докладване на въздействието върху пристанищния трафик, избягването на пристанища и пренасочването на трафика към пристанища за трансбордиране в трети държави за сметка на пристанищата в ЕС, на системата за търговия с емисии на ЕС съгласно Регламент (ЕС) 2015/757 и на Регламент (ЕС) 2023/1805. Агенцията следва да продължи да играе водеща роля в предоставянето на експертни познания на равнището на Съюза за подпомагане на прехода на морския сектор към възобновяеми и нисковъглеродни горива чрез провеждане на изследвания, свързани с прилагането и развитието на правните актове на Съюза относно навлизането и внедряването на устойчиви алтернативни източници на енергия за корабите, сред които технологии с нулеви емисии, брегово електрозахранване или задвижване с помощта на вятърна енергия съгласно определението в Регламент (ЕС) 2023/1805 или задвижване с помощта на слънчева енергия, както и във връзка с внедряването на решения за енергийна ефективност, като оптимизиране на скоростта. С цел осъществяване на мониторинг на напредъка в областта на декарбонизацията на сектора на корабоплаването Агенцията следва на всеки три години да докладва на Комисията относно усилията за намаляване на емисиите на парникови газове, включително евентуалните препоръки, които може да има във връзка с това.

(19) В областта на морската сигурност Агенцията следва да продължи да оказва техническа помощ за инспекциите, извършвани на Комисията в рамките на Регламент (ЕО) № 725/2004 на Европейския парламент и на Съвета ([16]). Предвид значително увеличения брой на инцидентите в областта на киберсигурността в морския сектор през последните години, Агенцията следва да подпомага усилията на Съюза за предотвратяване на такива инциденти и повишаване на устойчивостта на морския сектор в областта на киберсигурността, като улеснява обмена между държавите членки на най-добри практики и информация относно инциденти, свързани с киберсигурността.

([13]) Регламент (ЕС) 2015/757 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. за мониторинга, докладването и проверката на емисиите на парникови газове от морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/757/oj).

([14]) Регламент (ЕС) 2023/1805 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. относно използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО (ОВ L 234, 22.9.2023 г., стр. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj).

([15]) Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Съюза и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([16]) Регламент (ЕО) № 725/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно подобряване на сигурността на корабите и на пристанищните съоръжения (ОВ L 129, 29.4.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/725/oj).

(20) Агенцията следва да продължи да администрира системата за контрол на движението на корабите и за информация, създадена съгласно Директива 2002/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([17]), заедно с други системи, които са в основата на установяването на морска ситуационна осведоменост. Във връзка с това Агенцията следва да продължи да изпълнява важна роля при управлението на компонента за морско наблюдение на услугата за сигурност на „Коперник“ в рамките на управлението и финансовата рамка на програмата „Коперник“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета ([18]) (наричана по-нататък „програмата Коперник“), и следва да продължи да използва наличните най-съвременни технологии, като например дистанционно управляемите летателни системи, които предоставят на държавите членки и на други органи на Съюза полезен инструмент за наблюдение и мониторинг. В допълнение към тези услуги Агенцията доказа своята стратегическа роля в предоставянето на морска ситуационна осведоменост при различни кризи, като кризата, свързана с COVID-19 и агресивната война на Русия срещу Украйна. Поради това Агенцията следва да управлява център, който да функционира 24 часа в денонощието и седем дни в седмицата, който подпомага Комисията и държавите членки при такива извънредни ситуации.

(21) Съюзът е изправен пред нови геополитически предизвикателства, които пораждат допълнителни заплахи за морската безопасност и морската среда. С наличния си капацитет за предоставяне на морска ситуационна осведоменост, включително контрол на придвижването на корабите, Агенцията следва да подпомага крайбрежните държави членки, наред с другото чрез наблюдение и уведомяване за подозрителни прехвърляния между плавателни съдове и за инциденти, свързани с незаконна намеса в бордовите системи за автоматична идентификация (AIS), тяхното изключване или спиране по друг начин, и чрез улесняване на обмена на информация въз основа на системата на Съюза за обмен на морска информация (SafeSeaNet), създадена с Директива 2002/59/ЕО, която дава възможност за получаване, съхранение, извличане и обмен на информация за целите на морската безопасност, пристанищната и морската сигурност, опазването на морската среда и ефикасността на морското корабоплаване и морския транспорт. Това ще подпомогне крайбрежните държави членки да се справят с предизвикателствата, породени от „тъмния флот“ или „сенчестия флот“ съгласно определението в Резолюция A.1192(33) на Асамблеята на ИМО, приета на 6 декември 2023 г.

(22) В рамките на задачата на Агенцията за предоставяне на морска ситуационна осведоменост и аналитични данни тя следва да подпомага държавите членки, Комисията и другите органи на Съюза, когато е целесъобразно, при наблюдението на придвижването на корабите, включително за кораби, използващи технологии с усъвършенствана автоматизация, и опасностите за корабоплаването. Опасностите за корабоплаването, които са в състояние да увредят и околната среда, могат да включват например изгубени и плаващи в морето контейнери, както и големи по размер изгубени или изхвърлени риболовни уреди.

(23) Цифровизацията на данните е част от технологичния напредък в областта на събирането и съобщаването на данни, като има за цел намаляването на разходите и ефективното използване на човешките ресурси. Внедряването и експлоатацията на морските автономни надводни кораби (МАНК) и свързаното цифрово и технологично развитие откриват широк спектър от нови възможности по отношение на събирането на данни и управлението на интегрирани системи. Това създава възможности за потенциална цифровизация, автоматизация и стандартизация на редица процеси, което би допринесло за безопасността, сигурността, устойчивостта и ефективността на морските операции, включително механизмите за наблюдение, на равнището на Съюза, като успоредно с това се намалят административните пречки пред държавите членки. В това отношение Агенцията следва, наред с другото, да улеснява и насърчава използването на електронни сертификати, събирането, записването и оценката на технически данни, систематичното използване на съществуващите бази данни, включително тяхното взаимно обогатяване чрез използване на иновативни инструменти в областта на информационните технологии и изкуствения интелект. Агенцията би могла да допринесе също за морската област на общото европейско пространство на данни за мобилността, с цел да се намали административната тежест за държавите членки. При изпълнението на тази задача Агенцията следва да взема предвид необходимостта всеки инструмент или система да бъде лесен за използване и оперативно съвместим със съществуващите технически решения, за да не се създават ненужни разходи за държавите членки или сектора.

(24) С оглед на правилното изпълнение на задачите, възложени на Агенцията, е целесъобразно нейните служители да осъществяват посещения в държавите членки, за да наблюдават цялостното функциониране на системата на Съюза за морска безопасност и предотвратяване на замърсяване. Агенцията следва също така да извършва инспекции, за да подпомага Комисията при оценката на ефективното изпълнение на правото на Съюза.

([17]) Директива 2002/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2002 г. за създаване на система на Общността за контрол на движението на корабите и за информация и отменяща Директива 93/75/ЕИО (ОВ L 208, 5.8.2002 г., стр. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj).

([18]) Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

(25) С цел оказване на принос за съответната работа на техническите органи на ИМО, Международната организация на труда (МОТ) и Парижкия меморандум за разбирателство за държавния пристанищен контрол, подписан в Париж на 26 януари 1982 г. (наричан по-нататък „Парижкият МР“), Комисията и държавите членки следва да могат да отправят искания за техническа помощ по въпроси от компетентността на Съюза. Аналогично Комисията също може да има нужда от техническата помощ на Агенцията за подпомагане на трети държави в морската област, по-специално по отношение на изграждането на капацитет и средствата за предотвратяване и реагиране на замърсяване. Подпомагането на трети държави следва да зависи от преценката на наличните човешки и финансови ресурси и да не бъде в ущърб на приоритетите на Агенцията.

(26) Националните органи, които изпълняват функции по брегова охрана, отговарят за широк спектър от задачи, като морска безопасност, морска сигурност, търсене и спасяване, граничен контрол, контрол на рибарството, митнически контрол, общо правоприлагане и опазване на околната среда. В съответствие по-специално с преразгледаната стратегия на ЕС за морска сигурност (ЕСМС) и свързания с нея план за действие, одобрен от Съвета на 24 октомври 2023 г., Агенцията, Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex), създадена с Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета ([19]), и Европейската агенция за контрол на рибарството (EFCA), създадена с Регламент (ЕС) 2019/473 на Европейския парламент и на Съвета ([20]), следва в рамките на съответните си мандати да подобрят сътрудничеството както помежду си, така и с националните органи, изпълняващи функции на брегова охрана, например чрез Европейския форум по функциите на бреговата охрана (ECGFF), с цел да се повиши морската ситуационна осведоменост и да се допринесе за съгласувани и икономически ефективни действия.

(27) Изпълнението на настоящия регламент следва да не засяга разделението на компетентността между Съюза и държавите членки, нито задълженията на държавите членки съгласно международни конвенции като Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS), конвенции на ИМО като Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море (SOLAS), Международната конвенция за търсене и спасяване по море (Конвенцията SAR), Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби (MARPOL), Международната конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците (STCW) и други съответни международни инструменти в областта на морското право.

(28) За да се оптимизира процесът на вземане на решения в рамките на Агенцията, следва да се въведе ефикасна и ефективна структура на управление. За целта държавите членки и Комисията следва да бъдат представени в управителен съвет, на който са предоставени необходимите правомощия, включително правомощие за изготвяне на бюджета и одобряване на единен програмен документ. Управителният съвет следва да предоставя общи и стратегически насоки за дейността на Агенцията и да участва по-активно в мониторинга на дейностите на Агенцията с оглед на засилването на надзора по административните и бюджетните въпроси. Управителният съвет следва да може да създава консултативни групи или работни групи със задачата да подготвят заседанията на управителния съвет по подходящ начин и да подпомагат процеса на вземане на решения, както и последващите действия и изпълнението на неговите решения. Агенцията следва да се ръководи от изпълнителен директор.

(29) За да се гарантира прозрачност на решенията на управителния съвет, представители на съответните сектори биха могли да присъстват на определени части от неговите заседания, но без право на глас. Представителите на различните заинтересовани страни следва да се назначават от Комисията въз основа на тяхната представителност на равнището на Съюза.

(30) С оглед на адекватното изпълнение на възложените ѝ задачи Агенцията следва да има юридическа правосубектност и самостоятелен бюджет, финансиран главно чрез вноска от Съюза и чрез възнаграждения, заплащани от трети държави или от други субекти. Независимостта и безпристрастността на Агенцията не следва да бъдат компрометирани с финансови вноски от държави членки или трети държави. За да се гарантира независимост при ежедневното ѝ управление и издаваните становища, препоръки и решения, организацията на Агенцията следва да бъде прозрачна, а изпълнителният директор следва да носи пълна отговорност за Агенцията. Персоналът на Агенцията следва да бъде независим и да се наема както с краткосрочни, така и с дългосрочни договори, за да се запазят организационните знания и непрекъснатостта на дейността, като същевременно се поддържа необходимият постоянен обмен на експертни познания с морския сектор. Разходите на Агенцията следва да включват разходи за персонала, административни, инфраструктурни и експлоатационни разходи.

([19]) Регламент (ЕС) 2019/1896 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2019 г. за европейската гранична и брегова охрана и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1052/2013 и (ЕС) 2016/1624 (ОВ L 295, 14.11.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

([20]) Регламент (ЕС) 2019/473 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. относно Европейската агенция за контрол на рибарството (ОВ L 83, 25.3.2019 г., стр. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/473/oj).

(31) По отношение на предотвратяването и управлението на конфликти на интереси е изключително важно Агенцията да действа безпристрастно, да демонстрира интегритет и да установява високи професионални стандарти. В никакъв случай не следва да има основателна причина да се подозира, че решенията могат да бъдат повлияни от интереси, които са в противоречие с ролята на Агенцията като орган, предоставящ услуги на Съюза като цяло, или от частни интереси или връзки на който и да е член на управителния съвет, които биха довели или биха могли да доведат до конфликт с правилното изпълнение на служебните задължения на съответното лице. Поради това управителният съвет следва да приеме изчерпателни правила относно конфликтите на интереси и да ги оповести публично.

(32) Разширяването на стратегическата перспектива по отношение на дейностите на Агенцията би улеснило по-ефективното планиране и управление на нейните ресурси и би допринесло за по-високо качество на работата ѝ. Този подход се потвърждава и утвърждава с Делегиран регламент (ЕС) 2019/715. Поради това управителният съвет следва да приема и периодично да актуализира единен програмен документ, съдържащ годишна и многогодишна работна програма, след надлежна консултация със съответните заинтересовани страни.

(33) Когато от Агенцията се изисква да изпълни нова задача, за която съгласно мандата ѝ е необходимо да бъде разгледано и анализирано въздействието върху нейните ресурси от гледна точка на човешките ресурси и бюджета, управителният съвет следва да включи тази задача в единния програмен документ само след извършване на такъв анализ. В анализа следва да се посочат необходимите ресурси, с които Агенцията би могла да изпълни новите задачи, както и дали това оказва отрицателно въздействие върху съществуващите ѝ задачи, или следва да има пренасочване.

(34) Агенцията следва да разполага с достатъчно ресурси за изпълнението на задачите си и да има автономен бюджет. Тя следва да се финансира основно чрез вноска от общия бюджет на Съюза. Бюджетната процедура на Съюза следва да е приложима за вноската на Съюза и за всякакви други субсидии, платими от общия бюджет на Съюза. Одитът на финансовите отчети следва да се извършва от Европейската сметна палата.

(35) С оглед на реализирането на икономии на финансови средства, когато е целесъобразно Агенцията следва да си сътрудничи тясно с други институции, агенции и органи на Съюза, особено с онези от тях, чието седалище се намира в същата държава членка.

(36) През последните години, със създаването на повече децентрализирани агенции, прозрачността и контролът върху управлението на отпуснатите им от Съюза средства се подобри, по-специално във връзка с бюджетирането на таксите, финансовия контрол, правомощието за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, вноските в пенсионния фонд и вътрешната бюджетна процедура (етичен кодекс). Съответно Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([21]) следва да се прилага без ограничения спрямо Агенцията, която следва да се присъедини към Междуинституционалното споразумение от 25 май 1999 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията на Европейските общности относно вътрешните разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) ([22]).

(37) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно създаването на специализиран орган, който да подпомага Комисията и държавите членки при ефективното прилагане и изпълнение на законодателството на Съюза в областта на морския транспорт в целия Съюз, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради сътрудничеството, което трябва да се осъществи, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(38) За безпроблемното функциониране на Агенцията е необходимо да се прилагат определени принципи по отношение на управлението ѝ с оглед да се постигне съответствие със съвместното изявление и общия подход, чиято цел е да се опростят дейностите на агенциите и да се увеличи тяхната ефективност.

(39) Настоящият регламент е съобразен с основните права и принципите, признати в частност от Хартата на основните права на Европейския съюз.

(40) Европейската агенция по морска безопасност, създадена с Регламент (ЕО) № 1406/2002, остава същото юридическо лице и ще продължи да изпълнява всички свои дейности и процедури,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

([21]) Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([22]) ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ЦЕЛИ

Член 1

Учредяване, предмет и приложно поле

1. С настоящия регламент се създава Европейската агенция по морска безопасност (наричана по-нататък „Агенцията“).

Агенцията, създадена с настоящия регламент, заменя и е правоприемник на Европейската агенция за морска безопасност, създадена с Регламент (ЕО) № 1406/2002.

2. Настоящият регламент предвижда всеобхватни правила относно задачите, функционирането и управлението на Агенцията.

3. Агенцията подпомага държавите членки и Комисията при ефективното прилагане и изпълнение на правото на Съюза, свързано с морския транспорт на територията на Съюза. За тази цел Агенцията си сътрудничи с държавите членки и Комисията и им предоставя техническа, оперативна и научна помощ в рамките на целите и задачите на Агенцията, определени в член 2 и глави II и III.

4. Чрез предоставянето на посочената в параграф 3 помощ Агенцията по-специално подпомага държавите членки и Комисията при прилагането на съответните правни актове на Съюза и при допринасянето за цялостната ефективност на морския трафик и морския транспорт, както е установено в настоящия регламент, за да се улесни постигането на целите на Съюза в областта на морския транспорт.

5. Помощта, предоставяна от Агенцията, и задачите, посочени в членове 4—11, не засягат правата и задълженията на държавите членки.

Член 2

Цели на Агенцията

1. Основните цели на Агенцията са да се гарантира високо, уеднаквено и ефективно равнище на морска безопасност с оглед на постигането на максимално намаляване на произшествията, високо, уеднаквено и ефективно равнище на морска сигурност, намаляване на емисиите на парникови газове от корабите и екологична устойчивост на морския сектор, както и предотвратяване и реагиране на замърсяване, причинено от кораби, и реагиране при замърсяване на морската среда, причинено от инсталации за нефт и природен газ.

2. Допълнителни цели на Агенцията са подпомагането на цифровизацията и намаляването на административната тежест в морския сектор чрез улесняване на електронното предаване на данни и подкрепянето на опростяването и предоставянето на интегрирани системи и услуги за морско наблюдение и за морска ситуационна осведоменост на Комисията и на държавите членки.

ГЛАВА II

ЗАДАЧИ НА АГЕНЦИЯТА

Член 3

Хоризонтална техническа помощ

1. Агенцията подпомага Комисията:

а) при наблюдението на ефективното изпълнение на съответните обвързващи правни актове на Съюза, които попадат в обхвата на целите на Агенцията, по-специално чрез осъществяване на посещенията и инспекциите, посочени в член 10.

б) при подготвителната работа за актуализиране и разработване на съответните правни актове на Съюза, попадащи в обхвата на целите на Агенцията, по-специално в съответствие с развитието на съответното международно право;

в) при изпълнението на всяка друга задача, възложена на Комисията в законодателните актове на Съюза, попадаща в обхвата на целите на Агенцията.

За целите на първа алинея, буква а) Агенцията може да предложи подобрения на Комисията.

2. Агенцията работи съвместно с държавите членки за:

а) организиране, когато е целесъобразно, на съответни дейности по изграждане на капацитет и обучение в области, които попадат в обхвата на целите на Агенцията и са отговорност на държавите членки.

б) разработване на технически решения, включително предоставяне на съответни оперативни услуги, и предоставяне на техническа помощ с оглед изграждане на необходимия национален капацитет за изпълнението на съответните правни актове на Съюза, попадащи в обхвата на целите на Агенцията.

За целите на първа алинея, буква а) от настоящия параграф Агенцията създава подходящи способности с цел разработване, изпълнение и координиране на дейности за обучение, отнасящи се до целите на Агенцията. Предоставяните дейности по обучение се разработват в тясна консултация с държавите членки и Комисията и се одобряват от управителния съвет в съответствие с член 17 от настоящия регламент при пълно зачитане на член 166 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

3. Агенцията насърчава и улеснява сътрудничеството между държавите членки и между държавите членки и Комисията при прилагането на правните актове на Съюза, като насърчава обмена и разпространението на опит и добри практики.

4. По искане на Комисията или по своя собствена инициатива, след предварително одобрение от управителния съвет в съответствие с член 17, Агенцията допринася за научноизследователски дейности в областта на морското дело на равнището на Съюза, когато е необходимо за изпълнението на целите на Агенцията. Във връзка с това и без да се засягат други научноизследователски дейности на равнището на Съюза, Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при определянето на ключови научноизследователски теми, както и при анализа на текущи и завършени научноизследователски проекти, отнасящи се до целите на Агенцията. Когато е целесъобразно, при спазване на приложимите правила относно интелектуалната собственост и съображенията за сигурност и след одобрението на Комисията, Агенцията разпространява резултатите от своите научноизследователски и иновационни дейности като част от приноса ѝ за създаване на полезни взаимодействия между научноизследователските и иновационните дейности на други органи на Съюза и на държавите членки.

5. Когато това е необходимо за изпълнението на задачите ѝ, Агенцията може да предприеме проучвания с участието на Комисията и когато е приложимо, посредством консултации с ръководни групи, с държавите членки и по целесъобразност социалните партньори и представители на сектора с експертни познания по съответните теми.

6. Въз основа на научните изследвания и проучванията, извършвани от Агенцията, и въз основа на опита, натрупан в рамките на собствената ѝ дейност, особено посещенията и инспекциите, както и на обмена на информация и добри практики с държавите членки и Комисията, Агенцията може да предоставя, съгласувано с Комисията и управителния съвет, съответни необвързващи препоръки, насоки или наръчници в подкрепа на държавите членки, и по целесъобразност на сектора, при прилагането на съответните правни актове на Съюза.

Член 4

Задачи, свързани с морската безопасност

1. Агенцията наблюдава напредъка по отношение на безопасността на морския транспорт в Съюза, извършва анализ на риска въз основа на наличните данни и разработва модели за оценка на риска за безопасността с цел да открие предизвикателства и рискове пред безопасността. На всеки три години Агенцията представя на Комисията доклад за напредъка в областта на морската безопасност с евентуални технически препоръки, които могат да бъдат разгледани на равнището на Съюза или на международно равнище, по-специално във връзка с потенциалните рискове за безопасността, произтичащи от разработването, внедряването и разгръщането на устойчиви алтернативни източници на енергия за корабите, включително технологии с нулеви емисии, и брегово електрозахранване на корабите на котвена стоянка съгласно определението в Регламент (ЕС) 2023/1805.

2. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на Директива 2009/21/ЕО. По-специално Агенцията подпомага Комисията при организирането, когато е целесъобразно и въз основа на искане за помощ от държавите членки, на подходящи дейности за обучение, посочени в член 4в от същата директива, на инспектори и контрольори от държавите на знамето. Агенцията също така подпомага Комисията при разработването, поддържането и актуализирането на оперативно съвместим цифров портал в съответствие с член 6 от посочената директива, както и информационната база данни за корабите в съответствие с член 6а от посочената директива, при установяването на инструмента за електронно докладване, посочен в член 9б от същата директива, и може да предоставя на Комисията препоръки въз основа на събраните данни.

Агенцията подпомага Комисията при разработването на съответните инструменти и услуги, с които подпомага държавите членки, по тяхно искане, при изпълнението на задълженията им съгласно Директива 2009/21/ЕО.

3. Агенцията подпомага Комисията при разработването, поддържането и актуализирането на базата данни за инспекциите, предвидена в член 24 от Директива 2009/16/ЕО и разработва, поддържа и актуализира инструмента за валидиране, предвиден в член 24а от посочената директива, и оказва подкрепа на държавите членки. Въз основа на събраните данни в посочената база данни Агенцията подпомага Комисията при анализа на съответната информация и публикуването на информация относно корабите и дружествата с ниски и много ниски показатели по смисъла на Директива 2009/16/ЕО.

Агенцията предоставя съответните инструменти и услуги, с които подпомага държавите членки, по тяхно искане, при изпълнението на задълженията им съгласно Директива 2009/16/ЕО.

Агенцията също така подпомага Комисията при разработването на програма за професионално обучение за инспекторите по държавен пристанищен контрол на държавите членки в сътрудничество с държавите членки и съгласно договореното в Парижкия МР, както е предвидено в член 22, параграф 7 от Директива 2009/16/ЕО.

4. Агенцията подпомага Комисията при разработването и поддържането на Европейската база данни за морски произшествия, предвидена в член 17 от Директива 2009/18/ЕО. Въз основа на събраните данни в посочената база данни Агенцията съставя годишен преглед на морските произшествия и инциденти. По искане на органите за разследване на морската безопасност на засегнатите държави членки и при допускане, че не възниква конфликт на интереси, Агенцията предоставя оперативна подкрепа на тези държави членки при провеждането на техните разследвания на морската безопасност. Агенцията също така извършва анализ на докладите от разследванията на морската безопасност, предвидени в Директива 2009/18/ЕО, с цел да се определи добавената стойност на равнището на Съюза от гледна точка на съответните поуки, които могат да бъдат извлечени.

Агенцията осигурява редовно обучение в съответствие с нуждите на органите за разследване на морската безопасност на държавите членки.

5. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на Директива 98/41/ЕО ([23]) на Съвета и директиви 2003/25/ЕО ([24]) и 2009/45/ЕО ([25]) на Европейския парламент и на Съвета. По-специално Агенцията подпомага Комисията при разработването и поддържането на база данни за мерките, предвидени в член 9, параграф 4, седма алинея от Директива 2009/45/ЕО и член 9, параграф 3, буква а) от Директива 98/41/ЕО, и подпомага Комисията при оценката на тези мерки.

6. Агенцията улеснява сътрудничеството и обмена на информация между Комисията и държавите членки за оценяването в съответствие с член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 391/2009 на признатите организации, които изпълняват задачи по преглед и освидетелстване. Агенцията по-специално:

а) предоставя на Комисията становище относно извършеното от нея оценяване на признатите организации съгласно член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 391/2009;

б) предоставя на държавите членки подходяща информация в контекста на посещенията и инспекциите, извършвани от Агенцията с цел подпомагане на Комисията в оценяването съгласно член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 391/2009, за да се подпомогне мониторингът на признатите организации в съответствие с член 9 от Директива 2009/15/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([26]) в подкрепа на държавите членки при изпълнението на техните задължения към Съюза и на международните им задължения като държави на знамето;

([23]) Директива 98/41/ЕО на Съвета от 18 юни 1998 г. относно регистрацията на лица, които плават на борда на пътнически кораби, които оперират по направление към или от пристанища на държавите членки от Общността (ОВ L 188, 2.7.1998 г., стр. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/41/oj).

([24]) Директива 2003/25/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 14 април 2003 г. относно специфични изисквания за стабилност на ро-ро пътнически кораби (ОВ L 123, 17.5.2003 г., стр. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/25/oj).

([25]) Директива 2009/45/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за правилата за безопасност и стандартите за пътническите кораби (ОВ L 163, 25.6.2009 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/45/oj).

([26]) Директива 2009/15/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно общите правила и стандарти за организациите за проверка и преглед на кораби и за съответните дейности на морските администрации (ОВ L 131, 28.5.2009 г., стр. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/15/oj).

в) предоставя на Комисията техническа помощ за евентуални коригиращи мерки или налагане на глоби на признатите организации в съответствие с членове 5 и 6 от Регламент (ЕО) № 391/2009 и съответните изисквания за предварително уведомяване.

За целите на първа алинея, буква б) от настоящия параграф Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на член 9а Директива 2009/21/ЕО.

7. Агенцията подпомага Комисията при изпълнението на Директива 2014/90/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([27]), като предоставя своята техническа оценка на аспектите на безопасността и околната среда, дава препоръки със списъци на съответните изисквания към проектирането, конструкцията и експлоатационните показатели и стандартите за изпитване, както и подпомага Комисията при установяването и поддържането на базата данни, предвидена в член 35, параграф 4 от същата директива, и улесняването на сътрудничеството между нотифицираните органи за оценяване, действайки като технически секретариат на тяхната координационна група.

8. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при идентифицирането на рискове за безопасността, свързани с разработването на технологии с усъвършенствана автоматизация.

9. Агенцията анализира статистически данни за морските лица, които се предоставят и използват в съответствие с Директива (ЕС) 2022/993 на Европейския парламент и на Съвета ([28]). По искане на управителния съвет тя може също да анализира статистически данни за пропуски спрямо МТК от 2006 г., констатирани по време на инспекции на държавния пристанищен контрол, които са били извършени съгласно Директива 2009/16/ЕО, с цел да се съдейства за подобряването на условията на труд и живот на морските лица на борда на кораба.

10. След предварително одобрение от управителния съвет Агенцията може да подпомага Комисията и държавите членки в нововъзникващи области, свързани с морската безопасност, по целесъобразност и без да се засягат компетентностите на държавите членки в тези области.

Член 5

Задачи, свързани с устойчивостта на околната среда

1. Агенцията подпомага по икономически ефективен начин държавите членки с допълнителни оперативни средства за реагиране при замърсяване, включително такива, които трябва да се разработят за устойчиви алтернативни горива, при замърсяване, причинено от кораби, както и при замърсяване на морската среда, причинено от инсталации за нефт и природен газ.

Агенцията оказва тази подкрепа по искане на засегнатата държава членка, под чието ръководство се осъществяват операциите по отстраняване на замърсяването. Тази подкрепа не засяга отговорността на крайбрежните държави да разполагат с подходящи механизми за реагиране при замърсяване и не накърнява съществуващото сътрудничество между държавите членки в тази област.

При предоставянето на оперативни средства на държавите членки Агенцията взема под внимание и способства прехода на сектора към използването на устойчиви алтернативни източници на енергия за корабите. Исканията за мобилизиране на действия срещу замърсяването се предават по целесъобразност чрез Механизма за гражданска защита на Съюза, създаден с Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([29]) (наричан по-нататък „Механизмът за гражданска защита на Съюза“).

2. Агенцията изготвя и актуализира оценка на риска за всички морски басейни на ЕС, която да служи като основа за местоположението на корабите на Агенцията за реагиране при нефтено и химично замърсяване в подкрепа на държавите членки в дейности за реагиране при замърсяване на морската среда.

([27]) Директива 2014/90/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно морското оборудване и за отмяна на Директива 96/98/ЕО на Съвета (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 146, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/90/oj).

([28]) Директива (ЕС) 2022/993 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2022 г. относно минималното ниво на обучение на морските лица (ОВ L 169, 27.6.2022 г., стр. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/993/oj).

([29]) Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

3. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при откриването на евентуално замърсяване и преследването на кораби, извършващи незаконни изхвърляния, в съответствие с Директива 2005/35/ЕО. Агенцията подпомага по-специално изпълнението на членове 10—10г от същата директива чрез:

а) разработване и поддържане на Европейската спътникова услуга за откриване на замърсяване (CleanSeaNet) като част от SafeSeaNet и други свързани с докладването механизми и системи;

б) събиране, анализ и разпространение на съответната информация относно изпълнението на Директива 2005/35/ЕО и прилагането съгласно посочената директива;

в) предоставяне на изграждане на капацитет на компетентните национални органи и улесняване на обмена на най-добри практики между тях;

г) разработване и поддържане на външния онлайн канал за подаване на сигнали с цел получаване и обработване на съобщена от екипажа информация за потенциални незаконни изхвърляния и предаване на тази информация на засегнатата държава членка или засегнатите държави членки, и същевременно гарантиране на необходимата защита на лицата, подаващи сигнали за потенциални нарушения и на техните лични данни.

4. Агенцията си сътрудничи с други агенции на Съюза, например Европейската агенция за контрол на рибарството (EFCA), създадена с Регламент (ЕС) 2019/473, в съответствие с работните договорености, посочени в член 12, параграф 2 от настоящия регламент.

5. По искане на Комисията или на държава членка Агенцията предоставя услугата CleanSeaNet и всякакви други инструменти в помощ на Комисията и държавите членки за наблюдение на размера и екологичното въздействие на замърсяване с нефт на морската среда, причинено от инсталации за нефт и природен газ.

6. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на Директива (ЕС) 2019/883, включително при разработването, поддържането и актуализирането на базата данни за инспекциите, предвидена в член 14 от същата директива.

7. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на Директива 2008/56/ЕО, като допринася за целта да се постигне и поддържа добро екологично състояние на морските води съгласно определението в същата директива по отношение на елементите на Директива 2008/56/ЕО, свързани с корабоплаването, и при използването на съществуващите инструменти като интегрираните морски услуги, предоставени от Агенцията.

8. По искане на Комисията или на държава членка Агенцията подпомага Комисията и държавите членки, включително с оперативни инструменти и услуги, при изпълнението на свързаните с корабоплаването елементи на Директива (ЕС) 2016/802. В това отношение Агенцията поддържа също така съответната база данни за инспекциите с цел да подпомага държавите членки при оценката на риска от неспазване на посочената директива от страна на корабите.

9. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([30]) чрез събиране и анализ на данни относно спазването на същия регламент.

10. След предварително одобрение от управителния съвет Агенцията може да подпомага Комисията и държавите членки в нововъзникващи области, свързани с устойчивостта на околната среда, по целесъобразност и без да се засягат компетентностите на държавите членки в тези области.

11. На всеки три години Агенцията представя на Комисията доклад за постигнатия напредък по отношение на намаляването на въздействието на морския транспорт върху околната среда на равнището на Съюза.

([30]) Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно рециклирането на кораби и за изменение на Регламент (ЕО) № 1013/2006 и Директива 2009/16/ЕО (ОВ L 330, 10.12.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1257/oj).

Член 6

Задачи, свързани с декарбонизацията

1. По искане на Комисията или на държава членка Агенцията предоставя на Комисията и на държавите членки техническа помощ във връзка с оперативните и техническите мерки, както и с регулаторните усилия за намаляване на емисиите на парникови газове от корабите. За тази цел Агенцията може да използва всички подходящи оперативни инструменти или услуги. Агенцията по-специално проучва, анализира и предлага на Комисията, след предварителна консултация с държавите членки, съответните насоки или препоръки във връзка с навлизането и внедряването на устойчиви алтернативни горива, енергийни и захранващи системи за корабите, сред които технологии с нулеви емисии, брегово електрозахранване или задвижване с помощта на вятърна енергия съгласно определението в Регламент (ЕС) 2023/1805 или задвижване с помощта на слънчева енергия, както и във връзка с мерки за енергийна ефективност, като оптимизиране на скоростта.

2. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на Регламент (ЕС) 2023/1805. По-специално Агенцията подпомага Комисията при разработването и поддръжката на базата данни FuelEU, установена в член 19 от Регламент (ЕС) 2023/1805, и на други съответни ИТ инструменти, както е предвидено в член 19 от същия регламент, при разработването на подходящи инструменти за мониторинг, насоки и основани на риска инструменти за намиране на данни, предвидени в частност в член 18 от същия регламент, за улесняване на дейностите по изпълнение, проверка и прилагане, както и при анализа на съответните данни и изготвянето на докладите съгласно член 30 от същия регламент.

3. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на Регламент (ЕС) 2015/757. По-специално Агенцията подпомага Комисията при разработването, актуализирането и поддръжката на съответните ИТ инструменти, бази данни и насоки за целите на изпълнението на същия регламент и улесняването на дейностите по правоприлагане, подпомага Комисията при анализа на съответните данни, докладвани съгласно същия регламент, и оказва подкрепа на Комисията в дейностите ѝ по изпълнение на задълженията съгласно член 21 от същия регламент.

4. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при изпълнението на Директива 2003/87/ЕО във връзка с морския сектор. По-специално Агенцията подпомага Комисията при разработването на подходящи ИТ инструменти за изпълнение, инструменти за мониторинг, насоки и основани на риска инструменти за намиране на данни, с цел улесняване на дейностите по проверка, правоприлагане и изпълнение на същата директива във връзка с морския сектор, като същевременно използва съществуващите съответни инструменти, услуги и бази данни.

5. Подпомагането, посочено в параграфи 1 – 4 включва също мониторинг и докладване относно потенциалното въздействие върху пристанищния трафик, избягването на пристанища и пренасочването на трафика към съседни пристанища за трансбордиране на контейнери за сметка на пристанищата в Съюза.

6. На всеки три години Агенцията представя на Комисията доклад за напредъка, постигнат по отношение на декарбонизацията на морския транспорт на равнището на Съюза. Когато е възможно, докладът съдържа технически анализ на установените проблеми, които биха могли да бъдат третирани на равнището на Съюза. Докладът се оповестява публично на уебсайта на Агенцията във формат, позволяващ търсене.

Член 7

Задачи, свързани с морската сигурност и киберсигурност

1. Агенцията оказва техническа помощ на Комисията при изпълнението на задачите по осъществяване на инспекции, възложени ѝ по силата на член 9, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 725/2004.

2. По искане на Комисията или на държава членка Агенцията подпомага Комисията и държавите членки заедно с всеки друг съответен орган на Съюза, като предоставя технически насоки и като улеснява обмена на най-добри практики и информация за киберустойчивостта и за инциденти в областта на киберсигурността между държавите членки.

Член 8

Задачи, свързани с морското наблюдение и морските кризи

1. По искане на Комисията или на държава членка Агенцията предоставя на Комисията и на държавите членки услуги за морско наблюдение и на комуникационни услуги, основани на най-съвременни технологии, включително космическа и наземна инфраструктура и датчици, монтирани на всякакъв вид платформи, които подобряват морската ситуационна осведоменост, включително по отношение на геополитическите предизвикателства.

2. В областта на контрола на движението, включен в обхвата на Директива 2002/59/ЕО, Агенцията по-специално насърчава сътрудничеството между крайбрежните държави в съответните плавателни зони и също разработва, поддържа и управлява европейския център за данни за разпознаване и проследяване на кораби на далечни разстояния (данни LRIT), посочен в член 6б от същата директива, и SafeSeaNet, посочена в член 22а от същата директива, както и международната информационна система за обмен на данни LRIT в съответствие с поетия ангажимент в рамките на ИМО.

3. При поискване и без да се засягат правото на Съюза и националното право, Агенцията предоставя на Комисията, на компетентните национални органи и на съответните органи на Съюза в рамките на техния мандат съответните данни за местоположението на кораби и за наблюдение на Земята, за да се улесни провеждането на мерките срещу заплахи от пиратство и умишлени противоправни действия по смисъла на приложимото право на Съюза или на международно договорените правни инструменти в областта на морския транспорт, при спазване на приложимите правила за защита на данните и в съответствие с административните процедури, установени в Директива 2002/59/ЕО. За предоставянето на данни LRIT е необходимо съгласието на съответната държава на знамето.

4. Агенцията управлява център, който е на разположение 24 часа в денонощието и седем дни в седмицата и който при поискване и без да се засягат правото на Съюза и националното право, предоставя на Комисията, на компетентните национални органи — без да се засягат техните права и отговорности като държави на знамето, крайбрежни държави и пристанищни държави, и на съответните органи на Съюза, в рамките на техния мандат, данни за морската ситуационна осведоменост и аналитични данни, по целесъобразност, като ги подпомага:

а) в областта на безопасността, сигурността и замърсяването на морето;

б) при извънредни ситуации в морето;

в) при изпълнението на правните актове на Съюза, изискващо контрол на придвижването на корабите и на опасностите за корабоплаването;

г) при провеждането на мерките срещу заплахи от пиратство и други умишлени противоправни действия по смисъла на приложимото право на Съюза или международно договорените правни инструменти в областта на морския транспорт;

д) при прилагането на ограничителните мерки на Съюза, приети съгласно член 29 от Договора за Европейския съюз или член 215 от ДФЕС, които попадат в сферата на компетентност на Агенцията.

Предоставянето на такава информация е предмет на приложимите правила за защита на данните и е в съответствие с насоките, които ще бъдат издадени от ръководната група на високо равнище, създадена в съответствие с Директива 2002/59/ЕО, в зависимост от случая. За предоставянето на данни LRIT е необходимо съгласието на съответната държава на знамето.

5. В рамките на своята област на компетентност Агенцията допринася за навременното реагиране на кризи и смекчаването на последиците от тях, като по искане на държавите членки и на Комисията подпомага изпълнението на плановете за действие при извънредни ситуации и улеснява обмена на информация и най-добри практики между тях.

6. Агенцията подпомага Комисията при управлението на компонента за морско наблюдение на услугата за сигурност на „Коперник“ в рамките на управлението и финансовата рамка на програмата „Коперник“.

7. Агенцията подпомага Комисията и държавите членки при разработването и поддържането на доброволната обща среда за обмен на информация (CISE) — решение, осигуряващо оперативна съвместимост, с цел улесняване на обмена на информация между различните системи, използвани от националните граждански и военни органи, отговорни за морската област, като допълва вече наличната чрез задължителните информационни системи информация.

Член 9

Задачи, свързани с цифровизацията и опростяването

1. В областите на правото на Съюза от нейната компетентност Агенцията по целесъобразност събира и предоставя обективни, надеждни и съпоставими статистически данни, информация и други данни, с оглед на оценката на ефективността и рентабилността на съществуващите мерки. Тези задачи включват улесняването и насърчаването на използването на електронни сертификати, използването на съществуващите бази данни, както и на иновативни инструменти в областта на информационните технологии и изкуствения интелект.

2. Агенцията подпомага Комисията при изпълнението на Регламент (ЕС) 2019/1239 на Европейския парламент и на Съвета ([31]) със следните задачи:

а) разработване и поддръжка на общите ИТ компоненти и услуги на единната европейска среда за морско информационно обслужване (EMSWe), установена с член 1 от Регламент (ЕС) 2019/1239, в рамките на отговорността на Комисията;

б) поддържане на набора от данни в EMSWe, установена с Регламент (ЕС) 2019/1239, ръководството за съставяне на съобщенията и образците на електронните таблици;

в) предоставяне на незадължителни технически указания на държавите членки за изпълнението на EMSWe;

г) улесняване на по-доброто повторно използване и споделяне на обменените данни в EMSWe, като се използва SafeSeaNet.

3. По искане на държавите членки и без да се засягат съществуващите технически решения за техните регистри или техните права и задължения като държави на знамето, Агенцията им предоставя техническа помощ, включително обучение, при цифровизацията на техните регистри и на техните процедури, улесняващи въвеждането на електронни сертификати и намаляването на административната тежест.

4. При разработването на ИТ инструменти и други технически решения Агенцията винаги взема под внимание киберсигурността.

Член 10

Посещения в държавите членки и инспекции

1. С цел да подпомогне Комисията при изпълнението на нейните задължения съгласно ДФЕС, и по-специално при оценката на ефективното прилагане на съответното право на Съюза в областта на морската безопасност и предотвратяването на замърсяването, Агенцията осъществява посещения в държавите членки, ако Комисията делегира такава задача на Агенцията в съответствие с методика, установена от управителния съвет. Тази методика включва интегриран подход, който е насочен към проверка на повече от един законодателен акт, относим към функцията на съответната държава членка като държава на знамето, пристанищна държава или крайбрежна държава.

2. В съответствие с методиката по параграф 1 Агенцията информира съответната държава членка за планираното посещение, имената на упълномощените служители и датата, на която започва посещението, както и за неговата очаквана продължителност. Служителите на Агенцията, на които е възложено осъществяването на такива посещения, представят писмено решение на изпълнителния директор на Агенцията (наричан по-нататък „изпълнителният директор“), в което се посочват целите на тяхната мисия.

3. Агенцията може да извършва инспекции от името на Комисията, както се изисква от обвързващите правни актове на Съюза, включително по отношение на признати организации, и по отношение на обучението и освидетелстването на морските лица в трети държави в съответствие с Директива (ЕС) 2022/993, ако Комисията делегира такава задача на Агенцията.

4. Агенцията може също така да извършва от името на Комисията и в съответствие с Регламент (ЕС) № 1257/2013 инспекции на място на рециклиращи съоръжения в трети държави, ако Комисията делегира такава задача на Агенцията.

([31]) Регламент (ЕС) 2019/1239 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за създаване на единна европейска среда за морско информационно обслужване и за отмяна на Директива 2010/65/ЕС (ОВ L 198, 25.7.2019 г., стр. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1239/oj).

5. В края на посещението или инспекцията, посочени в настоящия член, Агенцията изготвя доклад и го изпраща до Комисията и до съответната държава членка. Докладът се изготвя по образец, установен от Комисията.

6. Когато е целесъобразно и във всички случаи, когато даден цикъл от посещения или инспекции, посочени в настоящия член, приключи, Агенцията анализира докладите от този цикъл с оглед набелязването на хоризонтални констатации и общи заключения относно ефективността и рентабилността на съществуващите мерки. Агенцията представя този анализ на Комисията и на държавите членки за допълнително обсъждане, за да се извлекат съответните поуки и да се улесни разпространението на добри работни практики.

ГЛАВА III

ДРУГИ ЗАДАЧИ НА АГЕНЦИЯТА, СВЪРЗАНИ С МЕЖДУНАРОДНИТЕ ОТНОШЕНИЯ И ЕВРОПЕЙСКОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО ОТНОШЕНИЕ НА БРЕГОВАТА ОХРАНА

Член 11

Международни отношения

1. По искане на Комисията или на държава членка Агенцията предоставя на държавите членки и на Комисията необходимата техническа помощ, за да допринесе за съответната работа на техническите органи на ИМО, на МОТ, що се отнася до корабоплаването, на Парижкия МР и на съответните регионални организации, по отношение на въпросите от компетентността на Съюза.

С оглед на ефикасното и ефективно изпълнение на тези задачи изпълнителният директор може да реши да разположи персонал в делегацията на Съюза в Обединеното кралство при спазване на съответните споразумения с Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), за да подпомогне държавите членки и Комисията в дейности, свързани с участието им в работата на ИМО. За това решение е необходимо предварителното съгласие на Комисията и на управителния съвет. В решението се определя обхватът на дейностите, които ще се извършват от установения персонал, по начин, който позволява да се избегнат ненужни разходи и дублиране на административните функции на Агенцията.

2. По искане на Комисията Агенцията може да предоставя техническа помощ, включително организиране на дейности за обучение, във връзка със съответните правни актове на Съюза, на държави, кандидатстващи за присъединяване към Съюза, и когато е приложимо — на държави партньори по линия на Европейската политика за съседство, и на държави, участващи в Парижкия МР.

3. По искане на Комисията или на ЕСВД, или и на двете, или на държавите членки Агенцията може да предоставя помощ при замърсяване, причинено от кораби, както и при морско замърсяване, причинено от инсталации за нефт и природен газ, засягащо трети държави, които имат общ регионален морски басейн със Съюза. Агенцията предоставя помощта в съответствие с Механизма за гражданска защита на Съюза и с условията, приложими към държавите членки, както е посочено в член 5, параграф 1, прилагани по аналогия към тези трети държави. Тези задачи се координират с действащите регионални договорености за сътрудничество във връзка със замърсяването на морската среда.

4. Без да се засяга член 24, Агенцията може да предоставя по искане на Комисията техническа помощ на трети държави по въпроси от компетентността на Комисията.

5. Агенцията може да сключва административни договорености и да си сътрудничи с други органи на Съюза, работещи по въпроси, които попадат в обхвата на нейната компетентност, след одобрение от Комисията. За такива договорености и сътрудничество се изисква положителното становище на управителния съвет и те са предмет на последващо периодично докладване пред него.

(6) Като част от единния програмен документ управителният съвет приема стратегия за международните отношения на Агенцията по въпроси от компетентността на Агенцията.

Член 12

Европейско сътрудничество по отношение на функциите за брегова охрана

1. Агенцията в сътрудничество с Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex) и с Европейската агенция за контрол на рибарството (EFCA) всяка в рамките на съответния си мандат, подпомага националните органи, изпълняващи функции за брегова охрана на национално равнище и на равнището на Съюза, както и, ако е целесъобразно, на международно равнище чрез:

а) споделяне, обединяване и анализ на информацията, налична в системите за докладване за кораби и в други информационни системи, поддържани от тези агенции или достъпни за тях, в съответствие с техните основни правни актове и без да се засяга собствеността на държавите членки върху данните;

б) предоставяне на услуги за наблюдение и на комуникационни услуги, основани на най-съвременни технологии, включително космическа и наземна инфраструктура и датчици, монтирани върху всякакъв вид платформи;

в) изграждане на капацитет чрез изготвяне на насоки и препоръки и чрез установяване най-добри практики, както и чрез осигуряване на обучение и на обмен на персонал;

г) засилване на обмена на информация и на сътрудничеството в областта на функциите за брегова охрана, включително чрез анализ на оперативните предизвикателства и нововъзникващите рискове в морската област;

д) споделяне на капацитет чрез планиране и осъществяване на многоцелеви операции и чрез споделяне на активи и други способности, доколкото тези дейности се координират от тези агенции и се осъществяват със съгласието на компетентните органи на засегнатите държави членки.

2. Без да се засягат правомощията на управителния съвет, определени в член 15, конкретните форми на сътрудничество между Агенцията, Frontex и EFCA по отношение на функциите за брегова охрана се определят в работна договореност в съгласно съответните им мандати и финансовите правила, които са приложими за тези агенции. Тази договореност се одобрява от управителния съвет на Frontex и административния съвет на EFCA.

3. Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки, Агенцията, Frontex и EFCA, предоставя практическо ръководство относно европейското сътрудничество по отношение на функциите за брегова охрана. Това практическо ръководство съдържа насоки, препоръки и най-добри практики за обмен на информация. Комисията приема ръководството под формата на препоръка.

4. Задачите, определени в настоящия член, не засягат задачите на Агенцията, посочени в членове 4—11, и правата и задълженията на държавите членки, особено в качеството им на държави на знамето, пристанищни държави или крайбрежни държави.

Член 13

Комуникация и разпространение на информация

По своя собствена инициатива Агенцията може да участва в комуникационни дейности в областите, попадащи в обхвата на нейния мандат, за да популяризира работата си и да разпространява съответните насоки. Комуникационните дейности подпомагат останалите задачи, посочени в членове 3—12, и се провеждат съгласно съответните планове за комуникация и разпространение на информация, приети от управителния съвет. Управителният съвет актуализира редовно тези планове въз основа на анализ на нуждите.

ГЛАВА IV

ОРГАНИЗАЦИЯ НА АГЕНЦИЯТА

Член 14

Административна и управленска структура

Административната и управленска структура на Агенцията се състои от:

а) управителен съвет, който изпълнява функциите, определени в член 16;

б) изпълнителен директор, който изпълнява задълженията, определени в член 22.

Член 15

Състав на управителния съвет

1. Управителният съвет се състои от по един представител на всяка държава членка и четирима представители на Комисията, като всички имат право на глас.

В състава на управителния съвет влизат и четирима назначени от Комисията специалисти от секторите, върху които целите на Агенцията, посочени в член 2, имат най-голямо въздействие, без право на глас.

Членовете на управителния съвет се назначават въз основа на съответния им опит и познания в областите, посочени в член 2. Държавите членки и Комисията се стремят към балансирано представяне на мъжете и жените в управителния съвет. Един от четиримата специалисти е представител на рамката за постоянно сътрудничество на органите за разследване на морската безопасност, посочена в член 10 от Директива 2009/18/ЕО.

2. Всяка държава членка и Комисията назначават членове в управителния съвет, които ги представляват, както и заместник, който да представлява съответния член при негово отсъствие.

3. Продължителността на мандата на членовете на управителния съвет е четири години. Мандатът на членовете на управителния съвет може да бъде подновяван.

4. Всеки член и заместник на управителния съвет подписва писмена декларация в момента на встъпването си в длъжност, в която заявяват, че не се намират в положение на конфликт на интереси. Всеки член и заместник на управителния съвет актуализира своята декларация, когато има промяна в обстоятелствата във връзка с наличието на конфликт на интереси. Агенцията публикува декларациите и актуализациите им на своя уебсайт.

Член 16

Функции на управителния съвет

1. За да се гарантира, че Агенцията изпълнява своите задачи, управителният съвет:

а) дава общите и стратегическите насоки за дейността на Агенцията;

б) приема всяка година единния програмен документ на Агенцията с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас, след като е получил становището на Комисията и в съответствие с член 17;

в) приема годишния бюджет и щатното разписание на Агенцията с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас и упражнява други функции във връзка с бюджета на Агенцията по смисъла на глава VI;

г) приема консолидирания годишен отчет за дейността на Агенцията с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас и го изпраща всяка година до 1 юли на Европейския парламент, Съвета, Комисията, Сметната палата и държавите членки и го оповестява публично;

д) приема финансовите правила, приложими за Агенцията, в съответствие с член 24;

е) представя становище, с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас, относно окончателните отчети на Агенцията;

ж) установява методика за осъществяване на посещенията, които се извършват в съответствие с член 10;

з) разглежда и одобрява административни договорености в съответствие с член 11, параграф 5;

и) приема стратегия за борба с измамите, пропорционална на рисковете от измами, като отчита разходите и ползите от мерките, които ще бъдат изпълнявани;

й) приема и оповестява публично правила за предотвратяване и управление на конфликти на интереси по отношение на своите членове и ежегодно публикува на своя уебсайт декларацията за интереси на членовете на управителния съвет;

к) приема правила и процедури за прозрачност по отношение на лобистките дейности и участието на трети субекти в изготвянето на доклади или други документи, издавани от Агенцията, особено отнасящите се до такива трети субекти, които се публикуват на нейния уебсайт;

л) приема и редовно актуализира плановете за комуникация и разпространение на информация по член 13 въз основа на анализ на нуждите;

м) приема свой процедурен правилник с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас и го оповестява публично;

н) в съответствие с параграф 2 упражнява по отношение на персонала на Агенцията правомощията, предоставени на органа по назначаването съгласно Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз (наричан по-нататък „Правилникът за длъжностните лица“), както и правомощията, предоставени на органа, оправомощен да сключва трудови договори, съгласно Условията за работа на другите служители на Съюза (наричани по-нататък „Условията за работа на другите служители“), предвидени в Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 на Съвета ([32]);

о) приема правила за прилагане на Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители в съответствие с член 110, параграф 2 от Правилника за длъжностните лица;

п) назначава, предоставя насоки и наблюдава работата на изпълнителния директор и при необходимост удължава мандата му или го освобождава от длъжност с мнозинство от две трети от своите членове с право на глас в съответствие с член 21;

р) установява процедури за вземане на решения от изпълнителния директор;

с) ако е целесъобразно, назначава счетоводител в съответствие с условията на Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители, който се ползва с пълна независимост при изпълнението на своите задължения;

т) осигурява подходящи последващи действия във връзка с констатациите и препоръките, произтичащи от вътрешните или външните одитни доклади и оценки, както и от разследванията на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и на Европейската прокуратура;

у) взема всички решения за създаването на вътрешните структури на Агенцията с мнозинство от две трети от своите членове с право на глас, включително за създаването на консултативни или работни групи без правомощия за вземане на решения, и при необходимост за промени в тях, като следи за доброто управление на бюджета;

ф) дава разрешение, с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас, за реда и условията за участието на трети държави в работата на Агенцията в съответствие с член 23;

х) приема стратегия за постигане на по-голяма ефективност и полезни взаимодействия;

ц) приема вътрешни правила за сигурност на Агенцията, посочени в член 36;

ч) назначава длъжностното лице по защита на данните на Агенцията.

За целите на първа алинея, буква ж) в случай че Комисията изрази в рамките на 15 дни от датата на приемане на методиката своето несъгласие, управителният съвет преразглежда методиката и я приема, евентуално изменена, на второ четене или с мнозинство от две трети от своите членове с право на глас, включващо представителите на Комисията, или с единодушие на представителите на държавите членки;

2. На основание член 2, параграф 1 от Правилника за длъжностните лица и член 6 от Условията за работа на другите служители и в съответствие с член 110, параграф 2 от Правилника за длъжностните лица управителният съвет приема решение за делегиране на изпълнителния директор на съответните правомощия на орган по назначаването и определя условията, при които действието на въпросното делегиране на правомощия може да бъде спряно. Изпълнителният директор има правото от своя страна вторично да делегира тези правомощия на други лица.

Ако изключителни обстоятелства го налагат, управителният съвет може чрез решение временно да спре действието на делегирането на правомощия на изпълнителния директор като орган по назначаването, както и действието на извършено от него вторично делегиране, и да упражнява пряко тези правомощия или да ги делегира на някой от членовете си или на служител, различен от изпълнителния директор.

Член 17

Годишно и многогодишно програмиране

1. До 30 ноември всяка година управителният съвет приема единен програмен документ, съдържащ многогодишната и годишната програма, въз основа на проект, представен от изпълнителния директор, като взема предвид становището на Комисията. Управителният съвет изпраща документа на Европейския парламент, Съвета и Комисията.

([32]) ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj.

В случай че в срок до 15 дни от датата на приемане на единния програмен документ Комисията изрази своето несъгласие с него, управителният съвет го преразглежда и го приема, с евентуални изменения, в срок до два месеца от изразяването на несъгласието на Комисията, на второ четене с мнозинство от две трети от своите членове с право на глас, включващо представителите на Комисията, или с единодушие на представителите на държавите членки.

2. Единният програмен документ става окончателен след окончателното приемане на общия бюджет на Съюза и, ако е необходимо, се коригира съответно.

3. Годишната работна програма включва подробните цели и очакваните резултати, включително показателите за изпълнението. В нея също така се описват действията, които ще се финансират, и се посочват финансовите и човешките ресурси, разпределени за всяко действие, в съответствие с принципите за бюджетиране и управление по дейности. Годишната работна програма е съгласувана с многогодишната работна програма. В годишната работна програма се посочват ясно добавените, променените или отменените задачи в сравнение с предходната финансова година. Годишното или многогодишното програмиране, или и двете, включват стратегията за отношенията с трети държави или международни организации, посочена в член 11, и действията, свързани с тази стратегия.

4. Управителният съвет внася изменения в приетата годишна работна програма, когато на Агенцията бъде възложена нова задача. Включването на такава нова задача се извършва след анализ на последиците за човешките и бюджетните ресурси и може да бъде обвързано с решение на управителния съвет за отлагане на други задачи.

5. Независимо от правото на управителния съвет да отдава приоритет на определени задачи и дейности в годишното и многогодишното планиране, при изготвянето на единния програмен документ управителният съвет разглежда и одобрява исканията за техническа помощ на Комисията или на държавите членки, както е посочено в член 3, параграф 1, буква в), член 3, параграф 2, буква б), член 4, параграфи 2, 9 и 10, член 5, параграфи 6, 8 и 10, член 7, параграф 2, член 8, параграфи 6 и 7, член 9, параграф 3, член 10, параграф 4 и член 11, параграфи 2 и 4. Одобряването на такива искания:

а) не засяга другите задачи на Агенцията;

б) има за цел да се избягва дублирането на усилия;

в) подлежи на анализ на последиците за човешките и бюджетните ресурси; и

г) може да бъде обвързано с решение на управителния съвет за отлагане на други задачи.

6. Всяко съществено изменение на годишната работна програма се приема по същата процедура като първоначалната годишна работна програма. Управителният съвет може да делегира на изпълнителния директор правомощие за внасяне на несъществени изменения в годишната работна програма.

7. В многогодишната работна програма е заложено общото стратегическо програмиране, включително целите, очакваните резултати и показателите за изпълнението. В нея е представено също програмиране на ресурсите, включително на многогодишния бюджет и персонала.

8. Стратегическото програмиране, посочено в параграф 7 от настоящия член, се актуализира, когато е целесъобразно, и по-специално за да се вземе предвид резултатът от оценката, посочена в член 38. Програмирането на ресурсите, посочени в параграф 7 от настоящия член, се актуализира ежегодно.

Член 18

Председател на управителния съвет

1. Управителният съвет избира председател и заместник-председател измежду своите членове с право на глас. Председателят и заместник-председателят се избират с мнозинство от две трети от членовете на управителния съвет с право на глас.

2. Заместник-председателят заема автоматично мястото на председателя, ако председателя е възпрепятстван да изпълнява задълженията си.

3. Мандатите на председателя и на заместник-председателя са четиригодишни и, могат да бъдат подновени еднократно. Ако обаче по време на мандата си председателят или заместник-председателя престанат да бъдат членове на управителния съвет, мандатът се прекратява автоматично на същата дата.

Член 19

Заседания на управителния съвет

1. Заседанията на управителния съвет се провеждат в съответствие с процедурния му правилник и се свикват от неговия председател.

2. Изпълнителният директор участва в обсъжданията, освен когато участието му може да доведе до конфликт на интереси, по решение на председателя или когато управителният съвет трябва да вземе решение в съответствие с член 32.

3. Управителният съвет провежда редовно заседание два пъти годишно. Освен това той се свиква по инициатива на председателя или по искане на Комисията или на една трета от държавите членки.

4. В случай на поверителен въпрос или конфликт на интереси управителният съвет може да вземе решение да разгледа конкретни точки от дневния си ред в отсъствието на засегнатите членове. Това не засяга правото на държавите членки и на Комисията да бъдат представлявани от заместник или от друго лице. В процедурния правилник на управителния съвет се определят подробни правила за прилагане на тази разпоредба.

5. Управителният съвет може да кани всяко лице, чието становище би представлявало интерес, да присъства на заседанията му като наблюдател при разглеждането на определени въпроси от дневния ред.

6. Членовете на управителния съвет могат да бъдат подпомагани от съветници или експерти в съответствие с процедурния правилник на управителния съвет.

7. Секретариатът на управителния съвет се осигурява от Агенцията.

Член 20

Правила за гласуване в управителния съвет

1. Управителният съвет взема решенията си с абсолютно мнозинство от своите членове с право на глас, освен ако в настоящия регламент не е предвидено друго.

2. В случай че Комисията изрази сериозни опасения относно предложение за решение, представено на управителния съвет по въпроси, свързани с Делегиран регламент (ЕС) 2019/715, Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители, управителният съвет отлага приемането на съответното решение. В срок от 15 дни от изразяването от Комисията на сериозни опасения относно предложение за решение, представено на управителния съвет, управителният съвет преразглежда и приема това решение, евентуално изменено, на второ четене с мнозинство от две трети на своите членове с право на глас, включващо представителите на Комисията, или с мнозинство от четири пети от представителите на държавите членки.

3. Всеки член на управителния съвет има право на един глас. Изпълнителният директор не гласува.

4. При отсъствие на даден член на управителния съвет неговият заместник упражнява правото на глас на члена.

5. В процедурния правилник се определят по-подробни правила за гласуване, включително условията, при които даден член на управителния съвет може да действа от името на друг член.

ГЛАВА V

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Член 21

Назначаване, удължаване на мандата и освобождаване от длъжност

1. Изпълнителният директор се назначава от управителния съвет въз основа на неговите заслуги и подходящи за морския сектор, документирани компетентност и опит, от списък с кандидати, предложен от Комисията, след открита и прозрачна процедура за подбор, при която се спазва принципът на равновесие между половете и географски баланс.

2. Преди назначаването към избрания от управителния съвет кандидат се отправя покана да направи изявление пред компетентната комисия на Европейския парламент и да отговори на въпроси, зададени от нейните членове.

3. За целите на сключването на договора на изпълнителния директор Агенцията се представлява от председателя на управителния съвет.

4. Мандатът на изпълнителния директор е пет години. Своевременно преди изтичането на този срок Комисията прави оценка, в която взема предвид оценката на резултатите от работата на изпълнителния директор и бъдещите задачи и предизвикателства пред Агенцията, и я представя на управителния съвет за сведение заедно с предложението за подновяване на мандата.

(5) Като действа по предложение на Комисията и взема предвид оценката, посочена в параграф 4, управителният съвет може еднократно да удължи мандата на изпълнителния директор за не повече от пет години. Управителният съвет уведомява Европейския парламент и Съвета за намерението си да удължи мандата на изпълнителния директор. Преди управителният съвет да вземе решение за удължаване на мандата на изпълнителния директор, изпълнителният директор може да бъде поканен да направи изявление пред компетентната комисия на Европейския парламент и да отговори на въпроси, зададени от нейните членове.

6. Изпълнителен директор, чийто мандат е бил удължен, не може да участва в нова процедура за подбор за същата длъжност.

7. Изпълнителният директор може да бъде отстранен от длъжност само с решение на управителния съвет по предложение, което може да бъде представено от Комисията или от най-малко една трета от членовете на управителния съвет с право на глас.

8. Изпълнителният директор се назначава като срочно нает служител на Агенцията съгласно член 2, буква а) от Условията за работа на другите служители.

Член 22

Задачи и отговорности на изпълнителния директор

1. Изпълнителният директор отговаря за управлението на Агенцията в съответствие с решенията на управителния съвет и се отчита пред него.

2. Без да се засягат правомощията на Комисията и на управителния съвет, изпълнителният директор е независим при изпълнението на своите задължения и не търси, нито приема инструкции от никое правителство или друг орган.

3. Изпълнителният директор докладва на Европейския парламент относно изпълнението на своите задължения, когато бъде поканен да направи това. Съветът може да покани изпълнителния директор да докладва за изпълнението на своите задължения.

4. Изпълнителният директор е законният представител на Агенцията.

5. Изпълнителният директор отговаря за изпълнението на задачите, които са поставени на Агенцията съгласно настоящия регламент. По-конкретно изпълнителният директор:

а) осигурява устойчивото и ефикасно текущо управление на Агенцията;

б) организира, ръководи и контролира дейността и персонала на Агенцията в рамките на решенията на управителния съвет;

в) подготвя и изпълнява решенията, приети от управителния съвет;

г) подготвя проекти на финансови правила, приложими за Агенцията, за приемане от управителния съвет;

д) съставя проект на разчет на приходите и разходите на Агенцията в съответствие с член 26 и изпълнява бюджета на Агенцията в съответствие с член 27;

е) подготвя проекта на единния програмен документ и го представя за приемане от управителния съвет след консултация с Комисията най-малко четири седмици преди съответното заседание на управителния съвет;

ж) изпълнява единния програмен документ, като оценява напредъка спрямо съответните показатели, и докладва на управителния съвет за изпълнението му;

з) изготвя консолидирания годишен отчет за дейността на Агенцията и го представя на управителния съвет за оценка и приемане;

и) отговаря на всички искания за техническа помощ в съответствие с член 17, параграф 5;

й) взема решения за осъществяването на посещенията и инспекциите, предвидени в член 10, след консултация с Комисията и при следване на методиката за осъществяване на посещения, установена от управителния съвет в съответствие с член 16, параграф 1, буква ж);

к) взема решения за сключване на административни договорености с други органи на Съюза, работещи в областите на дейност на Агенцията, при условие че проектът за договореност е бил представен за консултация първо на Комисията и на управителния съвет в съответствие с член 11, параграф 5, и при условие че управителният съвет не е представил възражения в срок от четири седмици след представянето му;

л) предприема всички необходими мерки, включително приемането на вътрешни административни инструкции и публикуването на становища, за да гарантира работата на Агенцията в съответствие с настоящия регламент;

м) организира ефективна система за мониторинг с цел отчитане на резултатите на Агенцията спрямо нейните цели и задачи, предвидени в настоящия регламент;

н) създава и осигурява функционирането на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол и докладва на управителния съвет за всяка значителна промяна в нея;

о) осигурява извършването на оценки на риска, както и управлението на риска за Агенцията;

п) изготвя план за последващи действия във връзка със заключенията от вътрешните или външните одитни доклади и оценки, както и от разследвания на OLAF и Европейската прокуратура, както е посочено в член 35, и докладва за напредъка два пъти годишно на Комисията и редовно на управителния съвет;

р) защитава финансовите интереси на Съюза чрез прилагане на мерки за предотвратяване на измамите, корупцията и всякакви други незаконни дейности, без това да засяга правомощията на OLAF и Европейската прокуратура за провеждане на разследвания, чрез ефективни проверки, а при установяване на нередности — чрез събиране на неоснователно платените суми и когато е целесъобразно, чрез налагане на ефективни, пропорционални и възпиращи административни, включително финансови, санкции;

с) изготвя стратегия за борба с измамите, стратегия за подобряване на ефективността и за полезни взаимодействия, стратегия за сътрудничество с трети държави или международни организации, или и двете, както и стратегия за системите за организационно управление и вътрешен контрол за Агенцията и я представя на управителния съвет за одобрение;

т) насърчава разнообразието и осигурява баланс между половете при набирането на персонал на Агенцията;

у) набира персонал от възможно най-широк географски обхват;

ф) разработва и изпълнява комуникационна политика на Агенцията;

х) изпълнява всякакви други задачи, които са му възложени или делегирани от управителния съвет или които могат да се изискват съгласно настоящия регламент.

За целите на първа алинея, буква м) изпълнителният директор установява, съгласувано с Комисията и управителния съвет, конкретни показатели за постигнатите резултати, които позволяват ефективна оценка на постигнатото. Изпълнителният директор гарантира, че организационната структура на Агенцията редовно се адаптира към променящите се нужди в рамките на наличните финансови и човешки ресурси. За тази цел изпълнителният директор установява процедури за редовна оценка, които съответстват на признатите професионални стандарти.

Член 23

Участие на трети държави

1. Агенцията е отворена за участие на трети държави, сключили споразумения със Съюза, по силата на които те са приели и прилагат правото на Съюза в областта на морската безопасност, морската сигурност, предотвратяването на замърсяване и реагирането на замърсяване, причинено от кораби.

2. Съгласно съответните разпоредби на тези споразумения, след становище на Комисията и одобрението на управителния съвет Агенцията сключва договорености, определящи естеството и обхвата на подробните правила за участието на тези трети държави в работата на Агенцията, включително разпоредби относно финансовите вноски и персонала.

ГЛАВА VI

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

Член 24

Финансови правила

Финансовите правила, приложими за Агенцията, се приемат от управителния съвет след консултация с Комисията. Финансовите правила не се отклоняват от Делегиран регламент (ЕС) 2019/715, освен когато такова отклонение се изисква изрично с оглед на работата на Агенцията и Комисията е дала предварителното си съгласие.

Член 25

Бюджет

1. За всяка финансова година, която съвпада с календарната година, се изготвя разчет на всички приходи и разходи на Агенцията, който се вписва в нейния бюджет.

2. Бюджетът на Агенцията е балансиран по отношение на приходите и разходите.

3. Без да се засягат други ресурси, приходите на Агенцията включват:

а) вноска на Съюза, вписана в общия бюджет на Съюза, и безвъзмездни средства от органите на Съюза;

б) евентуални вноски на всяка трета държава, която се включва в работата на Агенцията в съответствие с член 23;

в) всички възнаграждения за инфраструктура, публикации, обучение или други услуги, попадащи в обхвата на настоящия регламент, които се предоставят от Агенцията;

г) евентуални доброволни вноски от държави членки, трети държави или други организации, при условие че тези вноски са прозрачни, ясно обозначени в бюджета и не компрометират независимостта и безпристрастността на Агенцията.

4. Разходите на Агенцията включват възнагражденията на персонала, административните и инфраструктурните разходи, както и оперативните разходи.

Член 26

Съставяне на бюджета

1. Всяка година изпълнителният директор изготвя проект на разчет на приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година, включващ щатното разписание, и го изпраща на управителния съвет.

2. Въз основа на проекта, посочен в параграф 1, управителният съвет приема предварителен проект на разчет на приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година.

3. Предварителният проект на разчет на приходите и разходите на Агенцията се изпраща на Комисията всяка година до 31 януари. Управителният съвет изпраща на Комисията окончателния проект на разчет до 31 март на същата година.

4. Комисията изпраща разчета на Европейския парламент и на Съвета (наричан по-нататък „бюджетният орган“) заедно с проекта на общ бюджет на Съюза.

5. Въз основа на разчета Комисията вписва в проекта за общ бюджет на Съюза прогнозите, които счита за необходими за щатното разписание, и размера на субсидията за сметка на общия бюджет на Съюза, който Комисията представя пред бюджетния орган в съответствие с членове 313 и 314 от ДФЕС.

6. Бюджетният орган разрешава бюджетните кредити за вноската, предназначена за Агенцията.

7. Бюджетният орган приема щатното разписание на Агенцията.

8. Управителният съвет на Агенцията приема бюджета. Той става окончателен след окончателното приемане на общия бюджет на Съюза. При необходимост в него се внасят съответните промени.

9. За всички строителни проекти, които биха могли да имат значително отражение върху бюджета на Агенцията, се прилага Делегиран регламент (ЕС) 2019/715.

Член 27

Изпълнение на бюджета

1. Изпълнителният директор изпълнява бюджета на Агенцията.

2. Всяка година изпълнителният директор изпраща на бюджетния орган цялата информация, свързана с резултатите от процедурите по оценка.

Член 28

Представяне на отчетите и освобождаване от отговорност

1. До 1 март на следващата финансова година счетоводителят на Агенцията изпраща предварителните отчети на счетоводителя на Комисията и на Европейската сметна палата.

2. До 31 март на следващата финансова година Агенцията изпраща доклада за бюджетното и финансовото управление на Европейския парламент, Съвета и Европейската сметна палата.

3. До 31 март на следващата финансова година счетоводителят на Комисията изпраща на Европейската сметна палата предварителните отчети на Агенцията, консолидирани с отчетите на Комисията.

4. След получаване на констатациите и оценките на Европейската сметна палата относно предварителните счетоводни отчети на Агенцията съгласно член 252 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета ([33]), изпълнителният директор изготвя окончателните счетоводни отчети на Агенцията на своя собствена отговорност и ги представя на управителния съвет за становище.

5. Управителният съвет дава становище по окончателните отчети на Агенцията.

6. До 1 юли на следващата финансова година счетоводителят на Агенцията изпраща окончателните отчети заедно със становището на управителния съвет на Европейския парламент, на Съвета, на Комисията и на Европейската сметна палата.

7. Окончателните отчети се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз* до 15 ноември на следващата финансова година.

8. Изпълнителният директор изпраща на Европейската сметна палата отговор на нейните забележки до 30 септември. Изпълнителният директор изпраща този отговор и на управителния съвет.

9. Изпълнителният директор представя на Европейския парламент, по негово искане, всяка информация, необходима за безпроблемното протичане на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за въпросната финансова година, в съответствие с член 267, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

10. По препоръка на Съвета, който взема решение с квалифицирано мнозинство, преди 15 май на година N + 2 Европейският парламент освобождава изпълнителния директор от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за година N.

([33]) Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

ГЛАВА VII

ПЕРСОНАЛ

Член 29

Обща разпоредба

За персонала на Агенцията се прилагат Правилникът за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители, както и правилата, приети чрез споразумение между институциите на Съюза за целите на прилагането на Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители.

Член 30

Командировани национални експерти и други служители

1. Агенцията може да използва командировани национални експерти или друг персонал, който не е нает от Агенцията.

2. Управителният съвет приема решение за определяне на правилата за командироване на национални експерти в Агенцията.

ГЛАВА VIII

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 31

Правен статут и седалище

1. Агенцията е орган на Съюза и притежава правосубектност.

2. Във всяка от държавите членки Агенцията притежава най-широката възможна юридическа право- и дееспособност, предоставена на юридически лица съгласно вътрешното право. По-специално, тя може да придобива и да се разпорежда с движимо и недвижимо имущество и да бъде страна по съдебни производства.

3. Агенцията се представлява от изпълнителния директор.

4. Седалището на Агенцията е в Лисабон, Португалия.

5. По искане на Комисията управителният съвет може да реши със съгласието и съдействието на съответните държави членки и при надлежно отчитане на отражението върху бюджета, включително всяка вноска, която съответните държави членки могат да осигурят, да се създадат регионални центрове, необходими за изпълнението на някои от задачите на агенцията по най-ефективен и ефикасен начин. При вземането на такова решение управителният съвет определя точния обхват на дейностите на регионалния център, като избягва ненужните финансови разходи и засилва сътрудничеството със съществуващите регионални и национални мрежи.

Член 32

Привилегии и имунитети

По отношение на Агенцията и нейния персонал се прилага Протоколът за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз.

Член 33

Езиков режим

1. По отношение на Агенцията се прилагат разпоредбите на Регламент № 1 на Съвета ([34]).

2. Преводаческите и всички други езикови услуги, необходими на Агенцията и различни от устния превод, се осигуряват от Центъра за преводи за органите на Европейския съюз.

([34]) Регламент № 1 за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност (ОВ Х 17, 6.10.1958 г., стр. 385, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj).

Член 34

Прозрачност

1. По отношение на документите, съхранявани от Агенцията, се прилага Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([35]).

2. В срок от шест месеца от датата на първото си заседание управителният съвет приема подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1049/2001.

3. Решенията, взети от Агенцията съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, могат да бъдат предмет на жалба пред Европейския омбудсман или на иск пред Съда на Европейския съюз при условията, предвидени съответно в членове 228 и 263 от ДФЕС.

4. При обработването на лични данни от Агенцията се прилагат разпоредбите на Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета ([36]).

Член 35

Борба с измамите

1. С цел улесняване на борбата с измамите, корупцията и други незаконни дейности съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 Агенцията приема подходящи разпоредби, приложими към всички служители на Агенцията.

2. Европейската сметна палата има правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства на Съюза чрез Агенцията.

3. OLAF може да извършва разследвания, включително проверки на място и инспекции, за да установи дали е извършена измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза, във връзка с безвъзмездни средства или договор, финансирани от Агенцията, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, споразуменията за сътрудничество с трети държави и международни организации, договорите, споразуменията и решенията на Агенцията за отпускане на безвъзмездни средства съдържат разпоредби, с които изрично се оправомощават Европейската сметна палата, OLAF и Европейската прокуратура да провеждат такива одити и разследвания съгласно съответните им компетентности.

Член 36

Правила за сигурност за защита на класифицираната информация и на чувствителната некласифицирана информация

Агенцията приема свои правила за сигурност, равностойни на правилата за сигурност на Комисията за защита на класифицирана информация на Европейския съюз и на чувствителна некласифицирана информация, установени в решения (ЕС, Евратом) 2015/443 ([37]) и (ЕС, Евратом) 2015/444 ([38]) на Комисията. Правилата за сигурност на Агенцията включват разпоредби за обмена, обработването и съхраняването на такава информация.

Член 37

Отговорност

1. Договорната отговорност на Агенцията се урежда от правото, приложимо към съответния договор.

([35]) Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43 ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([36]) Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([37]) Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 на Комисията от 13 март 2015 г. относно сигурността в Комисията (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).).

([38]) Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

2. Съдът на Европейския съюз е компетентен да се произнася с решение на основание на арбитражна клауза, съдържаща се в договор, сключен от Агенцията.

3. В съответствие с основните принципи, които са общи за правото на държавите членки, в случай на извъндоговорна отговорност Агенцията възстановява всяка вреда, причинена от Агенцията или служители при изпълнението на техните задължения.

4. Съдът на Европейския съюз е компетентен по спорове, свързани с обезщетения за вредите, посочени в параграф 3.

5. Личната отговорност на персонала към Агенцията се регламентира от разпоредбите, предвидени в приложимия за тях Правилник за длъжностните лица или Условията за работа на другите служители.

Член 38

Оценка и преглед

1. До 19 януари 2031 г. и на всеки пет години след това Комисията извършва оценка, за да се преценят по-специално въздействието, ефективността и ефикасността на Агенцията и нейните работни практики, като взема предвид становището на управителния съвет. В хода на оценката се разглеждат по-специално евентуалната необходимост от изменение на мандата на Агенцията, по-конкретно с цел да се вземат предвид измененията в правото на Съюза в областта на морския транспорт, и финансовите последици от тези изменения, както и необходимостта да се установи схема за такси и възнаграждения и да се определят услугите, които Агенцията може да предлага в рамките на подобна схема.

2. Комисията изпраща доклада за оценката заедно със своите заключения по него на Европейския парламент, на Съвета и на управителния съвет. Констатациите от оценката се оповестяват публично.

3. При извършването на всяка втора оценка, Комисията прави и оценка на постигнатите от Агенцията резултати, като се вземат предвид целите на Агенцията, нейния мандат и задачи. Ако Комисията сметне, че съществуването на Агенцията вече не е оправдано от гледна точка на възложените ѝ цели, мандат и задачи, тя може да предложи настоящият регламент да бъде съответно изменен или отменен.

Член 39

Административни разследвания на Европейския омбудсман

Дейностите на Агенцията подлежат на разследвания, извършвани от Европейския омбудсман в съответствие с член 228 от ДФЕС.

Член 40

Преходни разпоредби

1. Чрез дерогация от член 15 от настоящия регламент членовете на управителния съвет, назначени по силата на Регламент (ЕО) № 1406/2002 преди 18 януари 2026 г., продължават да изпълняват задълженията си като членове на управителния съвет до изтичане на мандата им, без това да засяга правото на всяка държава членка да назначи нов представител.

2. Изпълнителният директор, назначен въз основа на член 16 от Регламент (ЕО) № 1406/2002, продължава да заема длъжността изпълнителен директор със задачите и отговорностите, предвидени в член 22 от настоящия регламент.

3. Влизането в сила на настоящия регламент не засяга действието на трудовите договори, които са в сила към 18 януари 2026 г.

Член 41

Отмяна

Регламент (ЕО) № 1406/2002 се отменя.

Член 42

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 26 ноември 2025 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	M. BJERRE